

Όνειρο θερινής νυκτός παραμένει η δημιουργία Κέντρου Μεταμόσχευσης Πνευμόνων και Καρδιάς στο Νοσοκομείο Γ. Παπανικολάου της Θεσσαλονίκης. Πριν από περίπου δύο μήνες ο Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων (ΕΟΜ) αποφάσισε ομόφωνα να ανακαλέσει τη σχετική άδεια που είχε επικυρωθεί από το υπουργείο Υγείας πριν από σχεδόν τρία χρόνια.

Της **Νικολέττας Μπούκα**
nikolettaboutou@yahoo.gr

Μάλιστα το νοσοκομείο είχε δώσει ιδιαίτερο βάρος στις μεταμοσχεύσεις πνευμόνων και η Θεσσαλονίκη θα είχε την πανελλαδική πρωτιά στο δημόσιο σύστημα υγείας, αφού σήμερα μεταμοσχεύσεις πνευμόνων δεν γίνονται στη χώρα μας και οι ασθενείς αναγκάζονται να καταφεύγουν στο εξωτερικό.

Όπως δηλώνει στη "ΜτΚ" ο πρόεδρος του ΕΟΜ, καθηγητής Ανδρέας Καραμπίνης, αιτία για την εξέλιξη αυτή είναι ότι ο φάκελος που είχε κατατεθεί δεν πληρούσε τις αναγκαίες προδιαγραφές, με αποτέλεσμα να παγώσει η όλη διαδικασία. Ένας από τους βασικούς λόγους είναι ότι στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την αρχική αδειοδότηση, το 2014, από το τότε δ.σ. του ΕΟΜ μέχρι και τη φετινή ανάκληση της άδειας από το σημερινό δ.σ. του ΕΟΜ στην καρδιοθωρακοχειρουργική κλινική του νοσοκομείου δεν έγινε καμία μεταμόσχευση πνεύμονα ούτε ενισχύθηκε με τους δύο έλληνες χειρουργούς καρδιάς και θώρακα, που επρόκειτο να έρθουν από το εξωτερικό.

Το πρόγραμμα μεταμόσχευσης πνευμόνων ξεκίνησε δύο φορές στην Ελλάδα, μία στο Γ. Παπανικολάου με τον Παναγιώτη Σπύρου και μία στο Ωνάσειο με τον Πέτρο Αλιβιζάτο, αλλά σταμάτησε. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη δημιουργία κέντρου μεταμόσχευσης πνευμόνων είναι πολύ αυστηρές, διότι πρέπει να σεβαστούμε και τους δότες και τους λήπτες. Στη μέση αυτών είναι ο νόμος, που προσδιορίζει τους κανόνες και τις προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός τέτοιου κέντρου. Το πρόγραμμα του Ωνασείου έκλεισε τότε, διότι δεν είχε τα αποτελέσματα που όφειλε. Έτσι άρχισε η προσπάθεια δημιουργίας κέντρου στη Θεσσαλονίκη, εξηγεί ο κ. Καραμπίνης.

Ο ίδιος υποστηρίζει ότι η άδεια που είχε δοθεί αρχικά στο Γ. Παπανικολάου ήταν πολιτική από την τότε ηγεσία του υπουργείου Υγείας αλλά χωρίς προϋποθέσεις.

"Μερικές από τις προϋποθέσεις που προβλέπονται γενικότερα σε τέτοιες

Σε ομόφωνη ανάκληση της άδειας που είχε χορηγηθεί προχώρησε το δ.σ.

Πάγωσε η δημιουργία Κέντρου Πνευμόνων και Καρδιάς στο «Γ»

περιπτώσεις είναι να υπάρχουν κατάλληλοι γιατροί με εμπειρία στη μεταμόσχευση, κατάλληλη κτιριακή υποδομή και φυσικά κλινικές που μπορούν να υποστηρίξουν τους μεταμοσχευμένους. Έχουμε παρεξηγήσει το γεγονός ότι η μεταμόσχευση δεν είναι χειρουργική πράξη. Είναι μία ολόκληρη διαδικασία και χρειάζονται κλίνες ΜΕΘ και παθολόγοι για τη στήριξη των ασθενών μετά τη μεταμόσχευση", επισημαίνει ο κ. Καραμπίνης.

ΕΚ ΝΕΟΥ ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΦΑΚΕΛΟΥ

Σύμφωνα με τον ίδιο "ο φάκελος της Θεσσαλονίκης είχε μη εφαρμοσμένες οδηγίες του νόμου. Μπορεί ο διευθυντής της συγκεκριμένης κλινικής να είναι εξαιρετικός άνθρωπος και χειρουργός, αλλά δεν έχει στην κλινική του ούτε την αναγκαία υποδομή ούτε ο ίδιος προσωπική εμπειρία από μεταμοσχεύσεις πνευμόνων. Και οι δύο γιατροί που θα έρχονταν από το εξωτερικό για το σκοπό αυτό δεν ήρθαν".

Επίσης ο κ. Καραμπίνης εξηγεί ότι ο νόμος προβλέπει πως, εάν σε τρία χρόνια από την έκδοση της άδειας δεν έχει γίνει καμία μεταμόσχευση, τότε η άδεια αφαιρείται. Έτσι έγινε και με το Γ. Παπανικολάου, για το οποίο πριν από δύο μήνες ομόφωνα το δ.σ. του ΕΟΜ αποφάσισε την ανάκληση της άδειας.

"Είναι κρυστάλλινη η θέση η δική μου και του ΕΟΜ. Είναι ιερό πράγμα η δωρεά οργάνων, κι όταν τα μοσχεύματα είναι ελάχιστα, δεν γίνεται να τα σπαταλάμε ή να πειραματιζόμαστε. Θέλουμε δικαιοσύνη στην κατανομή των μοσχευμάτων. Φυσικά η Θεσσαλονίκη μπορεί να υποβάλει εκ νέου φάκελο. Θέλουμε να φτιάξουμε τις υποδομές και στη χώρα μας, αλλά βάσει κανόνων που απορρέουν από το νόμο", επισημαίνει ο κ. Καραμπίνης και συμπληρώνει ότι ούτε στο Ωνάσειο, που είχε καταθέσει και πάλι σχετικό αίτημα, ενεργοποιήθηκε το πρόγραμμα για μεταμοσχεύσεις πνευμόνων, διότι χρειάζονται υποδομές, όπως πνευμονολογική κλινική και γνώση.

Σύμφωνα με τον κ. Καραμπίνη οι δότες πνευμόνων στην Ελλάδα είναι το ανώτερο δέκα-δεκαπέντε ετησίως και οι λήπτες

Η απογοήτευση

Η"ΜτΚ" ζήτησε τη γνώμη του διευθυντή της καρδιοθωρακοχειρουργικής κλινικής του Γ. Παπανικολάου Γεωργίου Δρόσου (φωτ.) για τη δυσμενή αυτή εξέλιξη, ωστόσο εκείνος αρνήθηκε να κάνει οποιαδήποτε δήλωση και παρέπεμψε στον ΕΟΜ.

Έκπληξη πάντως προκαλεί το γεγονός ότι η όλη διαδικασία πάγωσε, αφού σε δημοσίευμα της "ΜτΚ" στις 22 Νοεμβρίου του 2015 ο κ. Δρόσος εξηγήσει ότι ήδη είχε ολοκληρωθεί η προμήθεια των αναγκαίων μηχανημάτων. Μάλιστα τον Ιανουάριο του 2016 επρόκειτο να συνταχθεί η λίστα των ασθενών που θα υποβάλ-

του ΕΟΜ

Μεταμόσχευσης Παπανικολάου»

είναι κυρίως νέοι, ηλικίας 18-25 ετών, με ινοκυστική νόσο στον πνεύμονα. Γι' αυτό η Ελλάδα έχει κάνει διακρατική

συμφωνία με την Αυστρία, όπου υπάρχει το πρώτο μεταμοσχευτικό κέντρο πνευμόνων στον κόσμο. Ουσιαστικά τους δί-

Είναι ιερό πράγμα η δωρεά οργάνων, κι όταν τα μοσχεύματα είναι ελάχιστα, δεν γίνεται να τα σπαταλάμε ή να πειραματιζόμαστε. Θέλουμε δικαιοσύνη στην κατανομή των μοσχευμάτων. Φυσικά η Θεσσαλονίκη μπορεί να υποβάλει εκ νέου φάκελο. Θέλουμε να φτιάξουμε τις υποδομές και στη χώρα μας, αλλά βάσει κανόνων που απορρέουν από το νόμο

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΟΜ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

νουμε μοσχεύματα και όσα δίνουμε αντίστοιχα τόσες μεταμοσχεύσεις γίνονται σε έλληνες ασθενείς.

λονταν σε μεταμόσχευση πνεύμονα, καθώς στο κομμάτι αυτό θα δινόταν ιδιαίτερη έμφαση, ενώ ο κ. Δρόσος εκτιμούσε

ότι οι πρώτες μεταμοσχεύσεις θα γίνονταν στο πρώτο εξάμηνο του 2016.

"Το χρονοδιάγραμμα προχωρά. Ελπίζουμε μέσα στο 2016 να μπορέσουμε να καταρτίσουμε τη λίστα αναμονής των ασθενών προς μεταμόσχευση πνευμόνων. Πέρυσι εκτιμήσαμε ότι υπάρχουν 22-25 ασθενείς και από αυτούς περίπου δεκαπέντε-δεκαέξι πρέπει να μπουν σε λίστα. Εκτιμώ ότι σε πρώτη φάση θα υπάρχουν στη λίστα αναμονής δέκα-δεκαπέντε ασθενείς, ενώ στο πρώτο εξάμηνο του 2016 θα αρχίσουν να γίνονται και οι μεταμοσχεύσεις", είχε πει στη "ΜτΚ" ο κ. Δρόσος.

Εξάλλου είχε προηγηθεί από το 2010 ένας επίπονος αγώνας δρόμου, προκειμένου η καρδιοθωρακοχειρουργική κλι-

νική του "Γ. Παπανικολάου" να λάβει την απαραίτητη έγκριση από τον ΕΟΜ για τη δημιουργία του μεταμοσχευτικού κέντρου, το οποίο είχε προβλεφθεί από το 2013 στον τότε νέο οργανισμό λειτουργίας του νοσοκομείου.

Επιπλέον σύμφωνα με τον κ. Δρόσο από το 2013 η κλινική διέθετε την κατάλληλη υποδομή και το εξειδικευμένο προσωπικό, καθώς συνεργαζόταν με το Κέντρο Μεταμοσχεύσεων Συmpαγών Οργάνων Ismett (Istituto Mediterraneo per i Trapianti e Terapie ad Alta Specializzazione) του Παλέρμο της Ιταλίας, το οποίο διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην περιοχή της Μεσογείου με στόχο την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και την εκπαίδευση προσωπικού.

Τα στοιχεία

Η πρώτη μεταμόσχευση πνεύμονα στην Ελλάδα, καθώς και η πρώτη ταυτόχρονη διπλή μεταμόσχευση καρδιάς-πνεύμονα είχε γίνει από τον Παναγιώτη Σπύρου στην καρδιοχειρουργική κλινική του "Γ. Παπανικολάου" το 1992. Στο "Γ. Παπανικολάου" από το 1992 έως το 2002 έγιναν συνολικά 32 μεταμοσχεύσεις καρδιάς, τέσσερις πνευμόνων και καρδιάς και έντεκα πνευμόνων.

Ωστόσο το 2003, λίγο μετά την αποχώρηση του Παναγιώτη Σπύρου, ανακλήθηκε η άδεια μεταμοσχεύσεων και έκτοτε δεν γίνονται μεταμοσχεύσεις πνευμόνων στην Ελλάδα. Οι ασθενείς αναγκάζονται να καταφεύγουν στο εξωτερικό, ωστόσο το κόστος στις περιπτώσεις αυτές είναι ιδιαίτερα υψηλό, καθώς μόνο η προκαταβολή που απαιτείται είναι 120.000-150.000 ευρώ.

Αν υπολογίσει κάποιος τις μετακινήσεις, τους συνοδούς, τις πιθανές επιπλοκές και τη νοσηλεία, το τελικό κόστος φτάνει περίπου τις 500.000 ευρώ. Οι ειδικοί εκτιμούν ότι, εάν καταφέρουμε να κάνουμε τις μεταμοσχεύσεις πνευμόνων στην Ελλάδα, το κόστος δεν θα είναι ούτε το ¼ αυτού του ποσού, ίσως και λιγότερο.

Εξάλλου αγκάθι αποτελεί η εύρεση μοσχευμάτων, καθώς μόλις το 20% των δοτών είναι ικανό να δώσει πνεύμονες που να μπορούν να μεταμοσχευτούν. Επιπλέον είναι ένα πολύ δύσκολο όργανο, διότι καλαί πολύ εύκολα. Όσον αφορά το ποσοστό επιβίωσης του ασθενούς μετά τη μεταμόσχευση πνεύμονα, είναι 70%-80% στον πρώτο χρόνο και 50% στα επόμενα πέντε χρόνια, ανάλογα βέβαια με την πάθηση.

Στα πλεονεκτήματα της λειτουργίας του κέντρου ήταν και το γεγονός ότι η καρδιοθωρακοχειρουργική κλινική διαθέτει γιατρούς σημαντικών ειδικοτήτων, όπως καρδιολόγους, πνευμονολόγους και χειρουργούς με εμπειρία στις μεταμοσχεύσεις, καθώς και εντατικολόγους και αναισθησιολόγους. Επιπλέον όλοι ήταν πρόθυμοι να συνεισφέρουν, χωρίς να υπολογίζουν ωράριο εργασίας, αμοιβές, εφημερίες και μετακινήσεις και χωρίς να χρειαστεί να ξοδευτεί ούτε ένα ευρώ γι' αυτό το σπουδαίο εγχείρημα.

Τελικά η όλη προσπάθεια ναυάγησε και κανείς δεν μπορεί να πει με ββαιότητα τι θα γίνει στο εξής και αν θα κατατεθεί εκ νέου φάκελος.